

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1103

NAAM: ZEVENDE DAGS ADVENTISTEN

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. : 117859

Betr.: H. Mandemaker.

00x117x 00 96.826
's-Gravenhage, 8 October 1951.

VERTROUWELIJK

Naar aanleiding van het verzoek, gedaan aan het slot van Uw brief van 4 Januari 1951 Litt.G. no. 545/50 moge ik U berichten, dat het gezin van Ds Harm Mandemaker, geb. 27-9-1908 te Zwartsluis, evangelist, gewoond hebbende 2e Atjehstraat 43hs te Amsterdam, aldaar gunstig bekend stond. Mandemaker, die sleepbootkapitein is geweest, begon na de bevrijding met zijn werkzaamheden als evangelist voor de Adventisten. Hij hield als zodanig lezingen en vervulde spreekbeurten, terwijl hij nieuwe volgelingen doopte. Hij was lezer van het dagblad "Het Parool" en op politiek gebied ging geen enkele activiteit van hem uit. Ook in Amsterdam liet hij zich in afkeurende zin uit over het R.K. geloof. Hoewel personen, die hem kennen, geen bepaald oordeel omtrent zijn politieke oriëntering kunnen uitspreken, is men van mening, dat van communistische gezindheid geen sprake is.

In de politie-administratie te Amsterdam komt betrokkene in politiek opzicht niet voor.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

✓ Namens deze,

Aan de heer Commissaris
van Gemeentepolitie
te
H E E R L E N.

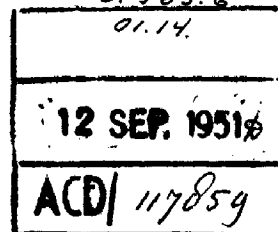
No. 281 - '51. *co g b d a b*

Uw No. 100652 d.d.18.1.1951 en
d.d.24.4.1951 en d.d.29.8.1951.

Betreft : H. Mandemaker.

VERTROUWELIJK.

10 September 1951.

In antwoord op Uw vorengenoemde brieven kan het volgende, uit betrouwbaar geachte bron, worden medegedeeld :

Blijkens het Bevolkingsregister te Amsterdam is tot 21.6. 1950 op het adres 2e Atjehstraat 43 huis te Amsterdam woonachtig geweest :

0.122
Harm MANDEMAKER, geboren te Zwartsluis, 27 September 1908, van beroep evangelist, Nederlandse nationaliteit, Adventist, gehuwd met Johanna Masselink, geboren te Nieuwleusen, 16.9.1902.

Betrokkene vertrok op genoemde datum naar Heerlen, Talmastraat 14. Het gezin stond te Amsterdam zeer gunstig bekend; na de bevrijding begon Mandemaker met zijn werkzaamheden als evangelist voor de sekte der Adventisten. Daarvoor was hij werkzaam als sleepbootkapitein. Voor de sekte der Adventisten hield betrokkene te Amsterdam lezingen en vervulde hij spreekbeurten, terwijl hij in het Sportfondsenbad te Amsterdam-Oost nieuwe volgelingen doopte. Hij was lezer van het dagblad "Het Parool" en enige activiteit op politiek gebied ging er niet van hem uit. Betrokkene hield zich streng aan de leefregels van zijn sekte; in Juni 1950 vertrok hij naar Heerlen om in Nederlands en Belgisch Limburg evangelisatie-werk voor de sekte der Adventisten te verrichten. Hij zou binnenkort naar Utrecht overgeplaatst worden.

Ook te Amsterdam liet betrokkene zich in afkeurende zin over het R.K.-geloof uit; z.i. was dit geloof te "makkelijk", daar men voor begané zonden op te eenvoudige wijze in de biecht kwijschelding verkreeg.

Omtrent de politieke gezindheid van betrokkene durft men geen oordeel uit te spreken; wel is men van mening, dat van een communistische gezindheid geen sprake is.

In de administratie aan het Hoofdbureau van Politie te Amsterdam komt betrokkene in politiek opzicht niet voor.

12.131

H-3

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 29 Augustus 1951.

No. :B 100652

Betr.: Ds H. Mandemaker
(2e rappel).

VI AV 3

UITGEROEP **VERTROUWELIJK**

Antwoord:
117.859
Rappel:
Ontv. bew.: Ant

Hiermede moge ik U nogmaals mijn schrijven no. 100652, d.d. 24 April 1951 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht om inlichtingen over Ds H. Mandemaker.

Met een spoedig antwoord zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Namens deze,

MP

Aan de heer Hoofdcommissaris
van Gemeentepolitie
te
AMSTERDAM.

L. van Laere

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOEKT

Den Haag, 24 April 1951.

No. : B 100652

Univ. Dew:

Betr.: **De H. Mandemaker**
(rappel).

VERTROUWELIJK

Rappel : 24/5

Antwoord : 117.859

VI AV 3

Hiermede moge ik U mijn schrijven no. 100652, d.d. 18 Januari 1951 in herinnering brengen, waarin ik U verzoekt om inlichtingen over De Harm Mandemaker.

Met een speedig antwoord zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens dese,

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Gemeentepolitie
te
AMSTERDAM.

J. G. Crabbendam

's-Gravenhage, 18 Januari 1951.

00 96826

No. :B 100652

VERTROUWELIJK

Reken. 117.859

Betr.: De H. Mandemaker.

VI AV 3

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent de politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende De Harn Mandemaker, geb. te Zwartslois 27-9-1908, Nederlander, gehuwd, Adventist, sinds 21 Juni 1950 wonende te Heerlen, Talmastraat 14, afkomstig uit Amsterdam.

Betreffende is thans te Heerlen werkzaam als predikant van de sekte der Adventisten, doch zou elders colporteur en sloopbeethapitein zijn geweest. Hij heeft te Heerlen een aantal lezingen gehouden, waarin hij de R.K. Kerk en Amerika aanviel. Hij was van mening, dat van de communisten of een andere politieke partij geen geloofsvervolgung is te duchten.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

J. G. Crabbendam

Aan de Heer
Hoofddecommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

UITGEROEP

Heerlen

VERTROUWELIJK.

6.563.33

6.563.6

01.282

01.11.1

F-9 JAN. 1951
ACD/100652

Verbinding No.72.

Litt.G.No.545/50.

Betr.:Ds.MANDEMAKER.

Antwoord op: Brief ddo.11.12.1950,
No.96826. *ca*

*C.O. 9826
12/12 B.*

In antwoord op nevenvermelde brief moge ik U met betrekking tot Dominé MANDEMAKER, geboren te Zwartsluis, 27 September 1908, Nederlander, gehuwd, Adventist, wonende te Heerlen, Talmastraat 14, verwijzen naar mijn rapport over de maand November 1950, Litt.G.No.537/50, hetwelk ik U ddo.7 December 1950 deed toekomen.

Indien deze persoon de weg blijft bewandelen, die hij heeft ingeslagen, kan hij gevaarlijk worden voor de openbare orde, reden waarom dezerzijds de aandacht op hem blijft gevestigd.

Ik moge U verzoeken betreffende deze persoon inlichtingen in te winnen bij Uw verbinding te Amsterdam, waarbij ik het zeer op prijs zou stellen met het resultaat hiervan in kennis te worden gesteld.Einde.

Heerlen, 4 Januari 1951.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 11 December 1950

No. :B 96826

VERTROUWELIJK

Ontv. bew: _____

Betr.: Ds Mandemaker

Rappel : _____

VI AV 3

Antwoord : 600.652

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent de personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende Dominé Mandemaker, wonende te Uwent.

Op 8 November j.l. werd door genoemde Dominé te Brunssum een lezing gehouden, welke door 16 personen werd bijgewoond. Het was een bijeenkomst van een nieuwe sekte, welke zich zou hebben afgescheiden van de Evangelisch-Lutherse gemeente. Ds Mandemaker viel de R.K. Kerk en Amerika aan. Hij was van mening, dat van de communisten of een andere politieke partij geen geloofsvervolging is te duchten.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
HEERLEN.

J. G. Crabbendam

Doss. P.

Geheim

Bijl: geen.

Onderwerp: verslag Bijbellezing.

6.563.35
07.282
13 NOV. 1950
ALD/96826

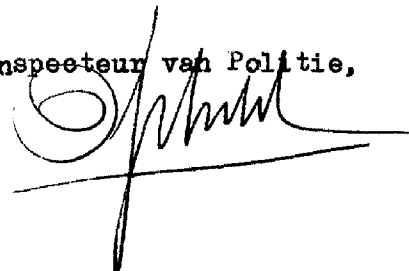
AAN

de Heer Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te 's-GRAVENHAGE

de Heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-HERTOGENBOSCH

Op Woensdag, 8 November 1950, werd in het gebouw de Burcht aan de Wieënweg in deze gemeente een bijbellezing gehouden door zekere Dominé Mandemaker uit de gemeente Heerlen. Deze lezing, welke van 19.30 uur tot 21.00 uur duurde, werd bijgewoond door een zestiental personen. Het betref hier een bijeenkomst van een nieuwe sekte, welke zich zou hebben afgescheiden van de Evangelisch-Lutherse gemeente. Bedoelde lezing stond in het teken van de R.K. Kerk en Amerika. Spreker vergeleek - aan de hand van de bijbel - de R.K. Kerk met een beest en Amerika met een draak, welke laatste ingevolge een voorspelling in de bijbel was opgekomen tot een wereldmacht, waarvan alle gevaar te duchten viel. Dit Amerika dat vroeger in hoofdzaak Protestants geweest was had zich van een kleine mogendheid met een zeer minieme bevolking uitgebreid tot een wereldmacht. Het had geweldige gebiedsuitbreiding doorgevoerd en ook de bevolking was zeer in aantal toegenomen. Thans was dit Amerika echter door de werking van de R.K. Kerk voor 50% Katholiek. Beide wereldmachten - het Vaticaan en Amerika - gingen thans hand in hand om de overige wereld hun wil op te leggen, hetgeen spreker met enkele voorbeelden trachtte te verduidelijken. Als voornaamste reden voerde hij aan dat zij samen het communisme bestreden. Volgens spreker was het hun bedoeling om mettertijd de overige bewoners van de wereld, dus de Christenen, met uitzondering van de Katholieken, en de niet Christenen te vervolgen. Zij waren daarmee thans reeds bezig omreden beiden met alle geweld de Zondagsheiliging doordreven. Verder was volgens spreker van de communisten of een andere politieke partij geen geloofsvervolgung te duchten. Uit de woorden van spreker kon worden afgeleid, dat hij voornemens is gedurende langere tijd zijn causerieën voort te zetten.

De Inspecteur van Politie,

P O L I T I E
te

A f s c h r i f t

's-GRAVENHAGE
VREEMDELINGENDIENST
5512/XVI 11
bericht op schrijven
van 11-3-1948
No. 1163 R.P.
Bijlagen: 2.

's-Gravenhage, 14 April 1948
concept: Gardenbroek

Aan de Heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-GRAVENHAGE.

Onder terugzending der bijlagen van Uw terzijde vermeld schrijven deel ik U mede, dat adressant Ds.A.RINGGELBERG, wonende Van Galenstraat 22 te 's-Gravenhage, dezerzijds gehoord, als volgt verklaarde:

"Ik ben voorzitter van het Internationaal Zendingsgenootschap der Z.D.A. (Zevende Dags Adventisten). Ons zendingsgenootschap heeft zich voorgenomen om a.s. Juli te dezer stede een internationaal zendingcongres te houden. Wij hebben daarvoor afgevaardigden uitgenodigd uit Europa, Afrika, Australië, Noord Amerika en Zuid Amerika. Bedoeld congres zal ongeveer 3 à 4 weken duren. Deze afgevaardigden worden bij geestverwanten te 's-Gravenhage gehuisvest. Na afloop van het congres keren de afgevaardigden weder naar hun vaderland terug."

Ofschoon de op bijlage voorkomende gegevens te vaag zijn om een oordeel omtrent de politieke betrouwbaarheid enz. van deze vreemdelingen te kunnen uitspreken, bestaat dezerzijds geen bezwaar, mits zij, voor zover vereist, in het bezit zijn van een geldig Nederlands inreisvisum en gewaarborgd is, dat zij ongehinderd naar het land van herkomst kunnen terugkeren.

De Hoofdcommissaris van Politie,
namens deze:

De Commissaris van Politie,
Hoofd van de Administratieve Politie,

w.g. VRIJDAG.

PROCUREUR-GENERAAL
bij het Gerechtshof te 's-Gravenhage
Vangerend DIRECTEUR van POLITIE

's-Gravenhage, 11 Maart 1948.

No. 1163 R.P.
Betr.: Reformatie-Beweging.
Bijlagen: 2

Hierbij heb ik de eer U Hoogedelgestrende te doen toekomen een schrijven met bijlage van het Internationaal Zendingsgenootschap der Z.D.A. "Reformatiebeweging", houdende verzoek een aantal vreemdelingen toe te laten tot het hier ter stede te houden internationaal zendingcongres.

Ik moge U verzoeken mij, bij de terugzending, terzake te dienen van inlichtingen en advies.

De Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie,

w.g. Versteeg.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te 's-GRAVENHAGE.

I.D.

D E N H A A G.

Doss.150/1.

BUREAU B

28 APR 1948

G E H E I M.

B

Volgn. OPGELEGD

27. APR. 1948

ACD/34102

Hierbij wordt toegezonden afschrift schrijven No.1163 R.P. d.d. 1 Maart 1948 met bijlagen van de Procureur-Generaal alhier en gericht aan de Hoofdcommissaris van Politie alhier, alsmede afschrift van een in verband daarmee door de Hoofdcommissaris van Politie aan genoemde Procureur-Generaal toegezonden schrijven, betrekking hebbende op het in Juli a.s. te dezer stede te houden zendingscongres door het Internationaal Zendingsgenootschap der Z.D.A. (Zevende dags adventisten).

Verzonden op 26 April 1948

aan: C.V.D.

A f s c h r i f t .

INTERNATIONAAL ZENDINGSGENOOTSCHAP DER Z.D.A.
"REFORMATIE-BEWEGING" NEDERLAND

"De Heere is Koning"

Ps. 10 : 16

VOORZITTER
A. RINGELBERG, PREDIKANT
VAN GALENSTRAAT 22 DEN HAAG

SECRETARIAAT:
W. NIJHOF
JHR. NED. VAN ROSENTHALWEG 99
OOSTERBEEK.

Den Haag, 18 Februari 1948.

Aan de Chef van de Vreemdelingendienst
Te Den Haag.

Het bovengenoemd Zendingsgenootschap heeft zich voorgenomen zoo mogelijk in het voorjaar 1948 te Den Haag, een Internationaal Zendingcongres te houden, waarbij afgevaardigden zijn uitgenodigd uit geheel Europa, Afrika, Australië, Amerika en Zuid-Amerika enz.

Wij zenden U hiernaast een lijst van namen van personen, die door ons werden uitgenodigd en die allen in de verschillende afdeeling van ons Zendingswerk een functie bekleeden en derhalve is hun tegenwoordigheid op deze eerste generale Conferentie na den tweeden wereldoorlog dringend noodzakelijk.

Wij staan ervoor in, dat alle op deze lijst voorkomende namen menschen zijn, die geheel vrij zijn van ieder politiek streven en zich nimmer daarmee hebben ingelaten. Wij dragen de verantwoordelijkheid voor hen tijdens hun hier zijn en staan er borg voor, dat zij zich aan onze wettelijke orde en regels zullen houden.

Naastbij zij nog opgemerkt, dat bovengenoemd zendingsgenootschap in Duitsland en de aan Duitschland onderworpen landen en gebieden tijdens den oorlog verboden was en vele van haar Predikanten en arbeiders in het Zendingswerk werden door het Hitlersysteem ter dood gebracht.

Wij verzoeken U beleefd Uwe welwillende medewerking te verleen, wanneer aanvragen ten Uwent betreffende genoemde afgevaardigden bij U binnenkomen en gunstig te adviseren, omdat zij hun papieren kunnen krijgen.

Wij zeggen U bij voorbaat beleefd dank.

Hoogachtend,

Intern. Zendingsgenootschap
in Nederland
Reformatiebeweging

w.g. onleesbaar.

INTERNATIONAAL ZENDINGSGENOOFTSCHAP DER Z.D.A.

"REFORMATIE-BEWEGING" NEDERLAND.

De Heere is Koning
Ps. 10:16

Voorzitter A. Ringelberg, Predikant
Van Galenstraat 22, Den Haag

Secretariaat
W. Nijhof
Jhr. Ned. Van Rosenthalweg 99
OOSTERBEEK.

DEN HAAG,

Lijst van uitgenoodigde Afgevaardigden voor de Internationale Zendingsconferentie op 1 Juli 1948 te Den Haag.

de Heer	— A. MÜLLER	Genève, Zwitserland.
"	— C. NOZEL	Argentinië
"	— NHOVLU	Afrika.
"	— NICOLICI	Rhodesia.
"	— W. KORPMANN	Stockholm.
"	— ADAMZACK	Duitschland.
"	— MUSCAT	"
"	— BIRTH	"
"	— O. LUFT	"
"	— RAPHAEL	"
"	— MARSCHNER	"
"	× FRICK	"
"	— FRICK	Engeland
"	— RIECK	Portugal
"	— Z. LUNGHOFF	Bulgarije
"	— LAUSCHEVIC	Jugoslavië
"	× JANOS	Hongarije
"	— POGANY LAJOS	"
"	— PWALAK	Polen
"	— PIEGE	"
"	— KAVULAK	Oostenrijk
"	— LAVRIK	Brazilië
"	— LAICOVSHI	Peru
Mejuffr.	× STEPANOVA	Oostenrijk
"	— NURMIAMACKI	Finland
de Heer	— STARK	Denemarken
"	— TOR HANSEN	Noorwegen
"	— EGGARTER	Oostenrijk
"	— E. KANYO	"
"	— Kurt BARATH	"
"	— B. HOHENREINER	"
"	— J. KORAK	"
"	— L. HERRMANN	"
"	— D. STORF	"
"	— J. HOLZER	"
Mejuffr.	— MASILKO	"
	— KÖBERL	
	× HAGEL	
	— PARTUSKE	
	— PERKOFER	
	— C. STORF	
	— A. PAGITS	
Mejuffr.	— Wally BRTL	Oostenrijk
"	— Erna PRELESSNIG	"
"	— Gera HERZOG	"

202

Z.O.Z.

Mejuffr.
"
de Heer
"
"
"

- Danica KANYO
- Lucie FRITSCH
- TANSON
- ROOS
- BARIVIERA
- VERSTAPPEN

Oostenrijk
Frankrijk
Luxemburg
"
"
België